

Szósty zestaw zadań z Analizy II*

Termin oddania: 23 stycznia 2008

Zadanie 1. Niech $V \subset \mathbb{R}^3$ będzie zadany wzorem $x^2 + y^2 - z^3 = 0$. Rozważmy przestrzeń B funkcji f , które spełniają następujące warunki

- 1 f jest ciągła i ograniczona na V .
- 2 f jest różniczkowalna poza zerem i Df ograniczona na $V \setminus \{0\}$.

Wprowadzamy w B topologię: powiemy, że $f_n \rightarrow f$ w B , gdy $f_n \rightrightarrows f$ na V oraz $Df_n \rightrightarrows Df$ na $V \setminus \{0\}$.

Scharakteryzuj wszystkie ciągłe i liniowe odwzorowania $v : B \rightarrow \mathbb{R}$ takie, że $v(fg) = f(0)v(g) + v(f)g(0)$.

Zadanie 2. Niech dane będą macierze $S_1 = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$, $S_2 = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$ oraz $S_3 = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & -1 & 0 \end{pmatrix}$. Niech też $f : \mathbb{R}^3 \setminus \{0, 0, 0\} \rightarrow \mathbb{R}$ będzie klasy C^1 . Udowodnij, że następujące warunki są równoważne

- (a) Istnieje takie $g : \mathbb{R}^+ \rightarrow \mathbb{R}$, że $f(x, y, z) = g(\sqrt{x^2 + y^2 + z^2})$.
- (b) Dla każdej macierzy ortogonalnej A o wymiarach 3×3 i każdego wektora $v \in \mathbb{R}^3 \setminus \{0, 0, 0\}$ mamy $f(Av) = f(v)$.
- (c) Dla każdego wektora $v \in \mathbb{R}^3 \setminus \{0, 0, 0\}$ i każdego $i = 1, 2, 3$ zachodzi $f(v + \varepsilon S_i v) - f(v) = o(\varepsilon)$.

Zadanie 3. Anulowane.

Zadanie 4. Niech V będzie przestrzenią liniową n -wymiarową, zaś e_1, \dots, e_n bazą ortonormalną, zorientowaną.

W przestrzeni $\Lambda^k V$ wybieramy iloczyn skalarny tak, żeby $e_{i_1} \wedge \dots \wedge e_{i_k}$ dla $1 \leq i_1 < i_2 < \dots < i_k \leq n$ było bazą ortogonalną.

- Udowodnij, że powyższa definicja jest poprawna, czyli zależy wyłącznie od iloczynu skalarnego w V , a nie od konkretnego wyboru bazy.
- Niech teraz $\omega \in \Lambda^k V$. Wykaż, że ω zadaje odwzorowanie liniowe $i_\omega : \Lambda^{n-k} V \rightarrow \mathbb{R}$ wzorem $\eta \rightarrow \omega \wedge \eta$, gdzie ostatni element jest w $\Lambda^n V$, który utożsamiamy z \mathbb{R} .
- Wykaż, że odwzorowanie i_ω zadaje dokładnie jeden element $*\omega \in \Lambda^{n-k} V$.
- Udowodnij, że przekształcenie $\omega \rightarrow *\omega$ jest izometrią $\Lambda^k V \rightarrow \Lambda^{n-k} V$ (nazywa się to gwiazdką Hodge'a). Oblicz $*^2$.

Zadanie 5 (Twierdzenie E. Noether). Niech $L(y, z) : \mathbb{R}^6 \rightarrow \mathbb{R}$ będzie gładką funkcją dwóch zmiennych wektorowych (y_1, y_2, y_3) i (z_1, z_2, z_3) . Załóżmy, że istnieje grupa h^s , $s \in \mathbb{R}$ (w lokalnych współrzędnych $h^s(y) = (h_1^s(y), h_2^s(y), h_3^s(y))$) dyfeomorfizmów \mathbb{R}^3 taka, że dla dowolnego s

$$L(h^s(y), Dh^s(y) \cdot z) = L(y, z)$$

(L jako funkcja z $T\mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}$ jest niezmiennicza względem h^s , przy czym oczywiście $Dh^s(y) \cdot z = \sum \frac{\partial h_i^s(y)}{\partial y_j} z_j$). Udowodnij, że wielkość

$$\sum_{i=1}^3 \frac{\partial L}{\partial z_i} \frac{dh_i^s(y)}{ds} \Big|_{s=0},$$

jest stałą układu Eulera–Lagrange’a związanego z działaniem

$$I[y] = \int_{\mathbb{R}} L(y(x), y'(x)) dx.$$

(To znaczy jej pochodna po x jest równa zero). Wypisz tę stałą w sytuacji gdy $L(y, z) = \frac{1}{2}(z_1^2 + z_2^2 + z_3^2) - U(y_1^2 + y_2^2 + y_3^2)$, $U : \mathbb{R}^+ \rightarrow \mathbb{R}$ jest dowolną funkcją gładką, zaś grupa dyfeomorfizmów dana jest przez $h^s(y) = e^{As}y$ przy czym A jest macierzą 3×3 taką, że $A + A^T = 0$.

Maciej Borodzik